

ΕΝΟΤΗΤΑ 6

Αγάπη - Έρωτας - Φιλία

A1.

1. Αγάπη 2. Έρωτας 3. Φιλία 4. Λατρεία 5. Αφοσίωση

A2. α.

ΘΕΡΜΕΣ/ΘΕΤΙΚΕΣ ΛΕΞΕΙΣ	ΟΥΔΕΤΕΡΕΣ ΛΕΞΕΙΣ	ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΛΕΞΕΙΣ
στοργή	σχέση	ζήλια
αφοσίωση	γνωριμία	προδοσία
κατανόηση	επαφή	χωρισμός
εμπιστοσύνη	ανοχή	αδιαφορία
έλξη	δεσμός	μοναξιά
τρυφερότητα	συμβίωση	εγκατάλειψη
σεβασμός	συναναστροφή	αποξένωση
αλληλοεκτίμηση	επικοινωνία	πικρία

A2. β.

Λέξη: εμπιστοσύνη (θετική)

Καθημερινό ύφος: «Σου έδειξα εμπιστοσύνη και τώρα το μετανιώνω.»

Λόγιο ύφος: «Χάρη στην αμοιβαία εμπιστοσύνη που επέδειξαν οι δύο πλευρές, το ζήτημα διευθετήθηκε με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο..»

Λέξη: σχέση (ουδέτερη)

Καθημερινό ύφος: «Έχουν σχέση εδώ και έναν χρόνο.»

Επιστημονικό ύφος: «Οι διαπροσωπικές σχέσεις διαμορφώνονται στο πλαίσιο κοινωνικών και πολιτισμικών αναπαραστάσεων.»

Λέξη: προδοσία (αρνητική)

Καθημερινό ύφος: «Η προδοσία του με έκανε να μην θέλω να τον ξαναδώ.»

Λογοτεχνικό ύφος: «Η προδοσία της καρδιάς δεν αφήνει ουλές, μα σιωπές που ουρλιάζουν.»

A3.

τελείωση - α, ανιδιοτέλεια - β, θελκτικός - γ, ευδιάθετος - β, αμοιβαίος - α, αντιξοότητα - β, ρομαντικός - γ, ερωτοτροπώ - α, τρυφερότητα - β, συμμερίζομαι - α

A4.

1 - η, 2 - ι, 3 - ε, 4 - ζ, 5 - στ, 6 - θ, 7 - γ, 8 - δ, 9 - α, 10 - β

B1.

Η φιλία είναι απαραίτητη κατά την περίοδο της εφηβείας, στη διάρκεια της οποίας αλλάζουν οι σχέσεις που έχουμε με την οικογένειά μας. Στην εφηβεία προτιμούμε να περνάμε περισσότερο χρόνο με τους φίλους μας. Γι' αυτό το λόγο, ίσως, οι έφηβοι λένε ότι η φιλία είναι ό,τι πιο σημαντικό έχουν στη ζωή τους. **Αναζητούμε** έναν φίλο που να μας ταιριάζει, για να του **εκμυστηρευτούμε** τις δυσκολίες μας, να μας στηρίζει και να περνάμε ευχάριστες στιγμές. Τα κριτήρια, σύμφωνα με τα οποία συνήθως επιλέγουμε φίλους, είναι το να έχουμε

παρεμφερείς αντιλήψεις, **αξιοπιστία**, υποστήριξη, σταθερότητα, να αντλούμε χαρά, να είμαστε ο εαυτός μας, να **συμπληρώνουμε** ο ένας τον άλλο, αλλά και να μπορούμε να διαφωνούμε. Θέλουμε να γνωρίζουμε συνομηλίκους και να **ανταλλάσσουμε** απόψεις για τα ρούχα, τα χτενίσματα και τα ενδιαφέροντά μας. Όλα αυτά μάς ενώνουν και μάς κάνουν να νιώθουμε πιο δυνατοί. **Ταυτιζόμαστε** με τους φίλους μας, όπως παλιότερα ταυτιζόμασταν με τους γονείς μας. Θεωρούμε **πρωτεύουσα** την εικόνα που η παρέα δημιουργεί για εμάς. Συχνά προσπαθούμε να είμαστε απόλυτα όμοιοι με τους φίλους μας, για να μη μας **απορρίψουν**. Όμως, μια ομάδα λειτουργεί ακόμη καλύτερα, όταν τα άτομα που την αποτελούν συμπληρώνουν ο ένας τον άλλο μέσα από τις διαφορές τους. Είναι σημαντικό, λοιπόν, να βρούμε μια ισορροπία ανάμεσα στην ομοιότητα που θέλουμε να έχουμε με τους φίλους μας και στη **μοναδικότητα** που έχει ο καθένας μας. Έτσι, δημιουργείται μια πραγματική φιλία που αντέχει στον χρόνο.

B2.

Κοιμάται ο σπόρος της αγάπης: προσωποποίηση και μεταφορά

Ανθίσει σαν λουλούδι: παρομοίωση

Ο φόνος, η κλοπή, το ψέμα: ασύνδετο σχήμα

Αγκαλιάζει: προσωποποίηση

Με τη χρήση των παραπάνω σχημάτων λόγου, το ύφος του κειμένου γίνεται λογοτεχνικό, λυρικό, ζωντανό, παραστατικό. Προσδίδεται έμφαση και διεγείρεται το ενδιαφέρον του αναγνώστη.

B3.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΡΙΑ ΕΚΦΡΑΖΕΙ:	
α. βεβαιότητα	στην εφηβεία αυτό γίνεται κυρίαρχη ανάγκη του.
β. δυνατότητα	να μπορούμε να εμπιστευτούμε τον άλλο, μπορούμε να εξηγήσουμε τους λόγους που έχουμε μια διαφορετική επιθυμία, θα μπορέσει να αναπτύξει νέα ενδιαφέροντα
γ. υποχρέωση	Χρειάζεται όμως να μη φτάνουμε να προδίδουμε τον εαυτό μας, το παιδί πρέπει να αρχίζει να ανοίγεται από νωρίς
δ. υπόθεση	Αν προδώσει την εμπιστοσύνη μας
ε. πιθανότητα	οι φίλοι είναι πιθανόν να τους κάνουν να νιώθουν ασφαλείς

B4.

Ο αρθρογράφος επέλεξε τη σύγκριση - αντίθεση για να αναδείξει τις δύο όψεις του έρωτα, τη θετική αλλά και την αρνητική. Έτσι, καθιστά σαφές ότι ο έρωτας μπορεί να επιδράσει στην ψυχολογία του ανθρώπου με τρόπο αντιφατικό.

B5. α.

1 - α, 2 - στ, 3 - δ, 4 - ζ, 5 - γ, 6 - β, 7 - ε,

B5. β.

1. ταυτόχρονα, 2. από την άλλη πλευρά/αντίθετα, 3. σαν, 4. στο σημείο που, 5. με άλλα λόγια, 6. γιατί, 7. συνεπώς.

Γ1.

1.

Αγαπητοί καθηγητές, συμμαθητές, γονείς και φίλοι,

Με αφορμή την **ημερίδα** που διοργάνωσε το σχολείο μας με θέμα «Η αγάπη στην εποχή της τεχνολογίας» και ως εκπρόσωπος του μαθητικού **συμβουλίου**, θα ήθελα να **μοιραστώ μαζί σας** κάποιες σκέψεις μου. Σε μια εποχή που οι άνθρωποι τρέχουν, επικοινωνούν γρήγορα αλλά συχνά επιφανειακά, και μοιάζουν να ξεχνούν τις πιο βαθιές τους ανάγκες, νιώθω πως έχουμε όλοι ανάγκη να σταθούμε για λίγο και να ξαναθυμηθούμε την αγάπη. Όχι την αγάπη των μεγάλων λόγων και των κινηματογραφικών εικόνων. Αλλά την αγάπη ως καθημερινή πράξη, ως σεβασμό, ως κατανόηση, ως φροντίδα για τον άλλον – είτε αυτός είναι φίλος, οικογένεια, συνάνθρωπος, είτε απλώς κάποιος «άλλος» που χρειάζεται ένα βλέμμα αποδοχής. Σήμερα, που συχνά κυριαρχεί η μοναξιά, η βία ή η αδιαφορία, η αγάπη δεν είναι πολυτέλεια. Είναι ανάγκη. Είναι αντίσταση. Είναι τρόπος να κρατήσουμε τον κόσμο μας ανθρώπινο. Με αυτές τις σκέψεις, θα **ήθελα** να αναλογιστούμε μαζί γιατί η αγάπη παραμένει – και θα παραμείνει – το πιο πολύτιμο και απαραίτητο αγαθό στη ζωή μας.

2.

Αξιότιμοι κύριοι,

εκλεκτοί προσκεκλημένοι,

φίλες και φίλοι,

Είναι ιδιαίτερη **τιμή** και χαρά να βρίσκομαι σήμερα ανάμεσά σας, σε μια εκδήλωση που τολμά να θέσει στον **δημόσιο** διάλογο μια έννοια **θεμελιώδη**, αλλά συχνά λησμονημένη, την αγάπη. Στη σημερινή εποχή, που χαρακτηρίζεται από ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις, κοινωνικές ανακατατάξεις και πολλές φορές συναισθηματική αποστασιοποίηση, η αγάπη δεν αποτελεί μόνο ένα **υπαρξιακό** ιδεώδες. Είναι, πλέον, ένα σύγχρονο κοινωνικό αίτημα. Ένα στοιχείο ουσιώδες για τη συνοχή των κοινοτήτων μας, την ψυχική υγεία των πολιτών μας και, τελικά, για τον ίδιο τον πολιτισμό μας. Με αυτή τη σκέψη, σας **καλώ να προσεγγίσουμε** σήμερα την έννοια της αγάπης όχι μόνο ως συναίσθημα, αλλά ως κοινωνικό θεμέλιο. Και να αναζητήσουμε τρόπους να την καλλιεργήσουμε, να τη στηρίξουμε και να τη διαδώσουμε, μέσα καθημερινές πράξεις.

Ο πρώτος πρόλογος έχει ύφος πιο οικείο και φιλικό, ενώ ο δεύτερος πιο σοβαρό και επίσημο.

Γ2.

	ΘΕΤΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ	ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ
Μαθαίνει να εκφράζει και να διαχειρίζεται τα συναισθήματά του πιο ώριμα.	✓	
Προβλήματα συγκέντρωσης και απόδοσης στο σχολείο. Ανισορροπία ανάμεσα σε σχολικές και κοινωνικές υποχρεώσεις.		✓
Προκύπτει ανισορροπία ανάμεσα σε σχολικές και κοινωνικές υποχρεώσεις.		✓
Αβεβαιότητα και ανασφάλεια για το πώς να εκφράσει τα συναισθήματά του.		✓

Ζήλια και ανασφάλειες που οδηγούν σε συγκρούσεις.		✓
Ανάπτυξη της αυτογνωσίας μέσα από την εμπειρία της αγάπης και της αποδοχής.	✓	
Βελτίωση της επικοινωνίας και της ενσυναίσθησης.	✓	
Καλλιέργει την εμπιστοσύνη και τη δέσμευση.	✓	
Αλλαγές στη διάθεση και αυξημένο άγχος, λόγω της έντασης της σχέσης.		✓
Κατάθλιψη ή έντονη στεναχώρια σε περίπτωση απόρριψης.		✓
Ο έρωτας μπορεί να δώσει κίνητρο για προσπάθεια και εξέλιξη σε προσωπικό ή σχολικό επίπεδο.	✓	
Κόπωση και έλλειψη ύπνου λόγω έντονων συναισθημάτων ή νυχτερινών επικοινωνιών.		✓
Σεξουαλική δραστηριότητα χωρίς επαρκή ενημέρωση ή προφύλαξη, με κίνδυνο ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης ή σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων.		✓
Εμπνέει δημιουργικότητα και έκφραση (π.χ. μέσω τέχνης, γραφής, μουσικής).	✓	
Η αποδοχή και η αναγνώριση από τον σύντροφο ενισχύει την αυτοπεποίθηση.	✓	
Ανησυχία για το μέλλον της σχέσης και φοβίες αποτυχίας.		✓
Απομόνωση από φίλους και οικογένεια, καθώς αφιερώνει πολύ χρόνο στη σχέση.		✓

Μαθαίνει να δημιουργεί και να διατηρεί υγιείς διαπροσωπικές σχέσεις, που θα τον βοηθήσουν και στο μέλλον.	✓	
---	---	--

Δ1. α.

1 - Λ, 2 - Σ, 3 - Λ, 4 - Σ, 5 - Σ, 6 - Λ

Δ1. β.

Το κείμενο αποτελεί ένα **κάλεσμα** για συμμετοχή στην πνευματική και μεταμορφωτική εμπειρία της αγάπης, για μια **άνευ όρων** παράδοση σε αυτήν. Το ποιητικό υποκείμενο παρουσιάζει την αγάπη ως δύναμη ανώτερη, απόλυτη και **συνταρακτική**, που φέρνει ταυτόχρονα χαρά και πόνο, ανύψωση και **δοκιμασία**. Μέσα από αυτήν το άτομο σφυρηλατείται, **διαμορφώνεται**, γνωρίζει καλύτερα τον εαυτό του, **νοηματοδοτεί** την ύπαρξή του. Το ποιητικό υποκείμενο **απορρίπτει** την εγωιστική, **κτητική** αγάπη και **υμνεί** εκείνη που χαρίζει **ελευθερία**, αυθεντικότητα και αυτογνωσία.

Δ2.

1. Κειμενικός δείκτης: προστακτική έγκλιση

Χωρίο κειμένου: ακολούθησε/παραδώσου/πίστεψε

2. Κειμενικός δείκτης: αντίθεση

Χωρίο κειμένου: στεφανώνει - καρφώνει στο σταυρό, βοηθά να φουντώσεις - κλαδεύει, φτάνει στην κορφή σου - κατεβαίνει στις ρίζες σου.

3. Κειμενικός δείκτης: μεταφορά

Χωρίο κειμένου: τα μυστικά της καρδιάς σου, κομμάτι της καρδιάς της ζωής.

4. Κειμενικός δείκτης: επανάληψη

Χωρίο κειμένου: παρά μόνο, δε θέλει

Δ3.

Για μένα η αγάπη είναι η πιο βαθιά μορφή επικοινωνίας και σύνδεσης ανάμεσα στους ανθρώπους. Μου δίνει δύναμη, ελπίδα και νόημα στη ζωή. Μέσα από αυτήν μαθαίνω να συγχωρώ, να προσφέρω και να εξελίσσομαι. Είναι η κινητήρια δύναμη που ενώνει καρδιές και κάνει τη ζωή ουσιαστική. Γι' αυτό κατέχει πολύ σημαντική θέση στη ζωή μου.

Ε1.

1. προέδρου
2. σύγκλιση
3. σατιρίζεις
4. έκλυση
5. σύγχυση
6. λιμό
7. κυκλοφορικό
8. συνίσταται
9. οδύνη
10. απλώς

ΣΤ.

β. κοιτάζουμε